

1627

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 30 listopada 2009 r.

w sprawie przeprowadzania okresowych bezpłatnych badań lekarskich członka ochotniczej straży pożarnej biorącego bezpośredni udział w działaniach ratowniczych

Na podstawie art. 28 ust. 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb i sposób przeprowadzania oraz zakres okresowych bezpłatnych badań lekarskich członka ochotniczej straży pożarnej biorącego bezpośredni udział w działaniach ratowniczych, zwanego dalej „członkiem ochotniczej straży pożarnej”;
- 2) podmioty uprawnione do przeprowadzania badań, o których mowa w pkt 1.

§ 2. 1. Okresowe bezpłatne badania lekarskie członka ochotniczej straży pożarnej, zwane dalej „badaniami”, obejmują:

- 1) badanie lekarskie;
- 2) badania pomocnicze, w tym badania laboratoryjne.

2. Zakres badań, o których mowa w ust. 1, określa załącznik do rozporządzenia.

3. Lekarz przeprowadzający badania może poszerzyć ich zakres o dodatkowe konsultacje lekarzy posiadających specjalizację w określonych dziedzinach medycyny oraz o dodatkowe badania, a także wyznaczyć wcześniejszą datę następnych badań, jeżeli stwierdzi, że jest to niezbędne dla prawidłowej oceny i monitorowania stanu zdrowia członka ochotniczej straży pożarnej.

4. Uzasadnienie odbycia dodatkowych konsultacji oraz badań, o których mowa w ust. 3, lekarz przeprowadzający badania wpisuje do dokumentacji medycznej.

5. Badania kończą się wydaniem zaświadczenia lekarskiego zawierającego orzeczenie o:

- 1) zdolności do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych — w przypadku braku przeciwwskazań zdrowotnych;
- 2) niezdolności do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych — w przypadku istnienia przeciwwskazań zdrowotnych.

§ 3. Badania przeprowadza się ponadto w każdym przypadku czasowej niezdolności z powodu choroby trwającej dłużej niż 30 dni, skutkującej niemożnością udziału w działaniach ratowniczych.

§ 4. 1. Badania przeprowadza się, nie rzadziej niż raz na 3 lata, na podstawie skierowania wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na siedzibę ochotniczej straży pożarnej, zwanego dalej „podmiotem kierującym na badania”.

2. Skierowanie powinno być dostarczone członkowi ochotniczej straży pożarnej nie później niż 30 dni przed wyznaczonym terminem kolejnych badań.

3. Skierowanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) dane osobowe (imię i nazwisko, imię ojca, datę i miejsce urodzenia, PESEL, adres miejsca zamieszkania), a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL — nazwę i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 2) nazwę i adres ochotniczej straży pożarnej;
- 3) funkcję pełnioną w ochotniczej straży pożarnej;
- 4) informacje o specyfice działań ratowniczych, w tym informacje o występowaniu czynników szkodliwych lub niebezpiecznych dla zdrowia.

4. Skierowanie, o którym mowa w ust. 1, wydawane jest w dwóch egzemplarzach, z których jeden pozostaje w karcie badań, a drugi potwierdzony przez lekarza, o którym mowa w § 5, członek ochotniczej straży pożarnej zwraca, wraz z fakturą, do podmiotu kierującego na badania.

§ 5. Badania przeprowadza lekarz, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.²⁾).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958 i Nr 157, poz. 1241.

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej — zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 216, poz. 1607).

§ 6. 1. Członek ochotniczej straży pożarnej lub podmiot kierujący na badania, który nie zgadza się z treścią wydanego orzeczenia, o którym mowa w § 2 ust. 5, w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia, może wystąpić do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy za pośrednictwem lekarza, który je wydał, z wnioskiem o przeprowadzenie ponownych badań.

2. Lekarz, za którego pośrednictwem wnoszony jest wniosek, przekazuje go niezwłocznie, wraz z dokumentacją badań, do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy.

3. Badania, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy właściwym ze względu na siedzibę podmiotu kierującego na badania. Ponowne badania przeprowadza się w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa

w ust. 1. Orzeczenie wydane w wyniku ponownych badań jest ostateczne.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.³⁾

Minister Zdrowia: *E. Kopacz*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 19 stycznia 1993 r. w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania okresowych bezpłatnych badań lekarskich członków ochotniczych straży pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych (Dz. U. Nr 10, poz. 48), które utraciło moc z dniem 25 września 2008 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 25 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 163, poz. 1015).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 listopada 2009 r. (poz. 1627)

ZAKRES OKRESOWYCH BEZPŁATNYCH BADAŃ LEKARSKICH CZŁONKA OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ

Lp.	Wiek członka ochotniczej straży pożarnej	Rodzaj badania	Zakres badania
1	pierwsze badanie okresowe niezależnie od wieku	lekarskie	badanie przez lekarza, o którym mowa w § 5 rozporządzenia konsultacje: okulistyczna laryngologiczna neurologiczna
		pomocnicze	badanie psychologiczne morfologia z rozmazem leukocytów + płytki krwi glikemia na czczo badanie ogólne moczu GGTP (gamma-glutamylotranspeptydaza) spirometria
2	do 50 roku życia	lekarskie	badanie przez lekarza, o którym mowa w § 5 rozporządzenia
		pomocnicze	glikemia na czczo GGTP spirometria
3	powyżej 50 roku życia	lekarskie	badanie przez lekarza, o którym mowa w § 5 rozporządzenia
		pomocnicze	glikemia na czczo GGTP EKG spoczynkowe spirometria

Informacja w sprawie rozporządzenia dotyczącego badań lekarskich członków ochotniczych straży pożarnych

W dniu 30 listopada 2009 r. Minister Zdrowia wydał rozporządzenie w sprawie przeprowadzania okresowych bezpłatnych badań lekarskich członka ochotniczej straży pożarnej biorącego bezpośredni udział w działaniach ratowniczych. Zostało ono opublikowane w Dzienniku Ustaw Nr 210, poz. 1627 z 2009 r. i obowiązuje od dnia 11 grudnia 2009 r.

Zakres okresowych badań lekarskich członka ochotniczej straży pożarnej został określony w załączniku do rozporządzenia. Badania przeprowadza się, nie rzadziej niż raz na 3 lata, na podstawie skierowania wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na siedzibę ochotniczej straży pożarnej (§ 4 ust. 1 rozporządzenia).

Jednocześnie (§ 2 ust. 3) wprowadzono nowe rozwiązanie, które nie było znane poprzednim uregulowaniom dotyczącym badań lekarskich. Otóż lekarz przeprowadzający badania może poszerzyć ich zakres o dodatkowe konsultacje lekarzy posiadających specjalizację w określonych dziedzinach medycyny oraz o dodatkowe badania, a także wyznaczyć wcześniejszą datę następnych badań, jeżeli stwierdzi, że jest to niezbędne dla prawidłowej oceny i monitorowania stanu zdrowia członka ochotniczej straży pożarnej.

Zgodnie z § 5 rozporządzenia badania przeprowadza lekarz, o którym mowa w [przepisach](#) wydanych na podstawie [art. 229 § 8](#) ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.). Tymi przepisami jest rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. Nr 69, poz. 332 z późn. zm.). Lekarze mogący przeprowadzać te badania muszą spełniać następujące wymogi (§ 7 ust. 1):

1. posiadają specjalizację w dziedzinie: medycyny pracy, medycyny przemysłowej, medycyny morskiej i tropikalnej, medycyny kolejowej, medycyny transportu, medycyny lotniczej lub higieny pracy,
2. byli zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 6 lat przed dniem wejścia w życie rozporządzenia jako:
  - a. rejonowi lekarze przemysłowi,
  - b. lekarze poradni medycyny pracy lub poradni dla młodocianych, działających w przemysłowych publicznych zakładach opieki zdrowotnej,
  - c. rejonowi lub zakładowi lekarze kolejowej służby zdrowia,
  - d. lekarze rejonowi w zakładach opieki zdrowotnej dla szkół wyższych lub jednostek badawczo-rozwojowych, jeżeli sprawowali profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami wykonującymi pracę na stanowiskach pracy, na których stwierdzono występowanie czynników szkodliwych dla zdrowia lub warunków uciążliwych, wymienionych we wskazówkach metodycznych, o których mowa w § 2 ust. 1,

- e. lekarze zakładowi w publicznych zakładach opieki zdrowotnej - wyłącznie w odniesieniu do pracowników tych zakładów,
  - f. lekarze w poradniach rehabilitacyjnych dla inwalidów - wyłącznie w stosunku do pracowników zatrudnionych w spółdzielczości inwalidzkiej,
3. pełnili służbę lub byli zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 3 lat jako lekarze w jednostkach wojskowych lub zakładach opieki zdrowotnej tworzonych i utrzymywanych przez Ministra Obrony Narodowej lub Ministra Spraw Wewnętrznych - wyłącznie w stosunku do pracowników objętych ich opieką w tych resortach.

Z punktu widzenia dostępności lekarzy i specyfiki badań strażaków ochotników jest ważne także to, że badania te przeprowadzać będą mogli także lekarze posiadający specjalizację w dziedzinie medycyny ogólnej lub medycyny rodzinnej (§ 7 ust. 7 rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r.).

Lekarze spełniający wymagania kwalifikacyjne umożliwiające wykonywanie badań profilaktycznych są wpisywani do rejestru lekarzy przeprowadzających badania profilaktyczne prowadzonego przez wojewódzki ośrodek medycyny pracy, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lekarza. Lekarz wpisany do rejestru lekarzy otrzymuje zaświadczenie potwierdzające dokonanie wpisu. Wojewódzki ośrodek medycyny pracy udostępnia rejestr organom Państwowej Inspekcji Pracy i Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz zainteresowanym pracodawcom (§ 8).

W myśl § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 listopada 2009 r. badania członka ochotniczej straży pożarnej kończą się wydaniem zaświadczenia lekarskiego zawierającego orzeczenie o:

1. zdolności do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych - w przypadku braku przeciwwskazań zdrowotnych;
2. niezdolności do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych - w przypadku istnienia przeciwwskazań zdrowotnych.

Rozporządzenie w § 6 wprowadza nowość w postaci trybu odwoławczego od decyzji lekarza przeprowadzającego badanie strażaka ochotnika.

Informację przygotował
adw. Krzysztof M. Miazga
Źródło:

<http://www.zosprp.pl/?q=content/informacja-w-sprawie-rozporzadzenia-dotyczacego-badan-lekarskich-czlonkow-ochotniczych-straz>